

**MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI**

**FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
CATEDRA DE DREPT**

**CURRICULUM UNIVERSITAR
la unitatea de curs**

Funcția publică: aspecte de drept comparat

Ciclul II - studii superioare de master

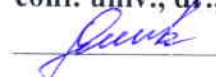
Codul și denumirea domeniului general de studiu: 040 Științe administrative

Denumirea programului de master: *Managementul administrației publice*

Forma de învățământ: învățământ cu frecvență

Autor:

**Ina ODINOKAIA,
conf. univ., dr.,**

BĂLȚI, 2020

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de drept privat

Proces-verbal nr. 1 din 25.09.2020

Șeful Catedrei de drept [signature] conf. univ. dr. Ina ODINOKAIA

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale

Proces-verbal nr. 1 din 28.09.2020

Decanul Facultății de Drept și Științe Sociale [signature] conf. univ., dr. Vitalie RUSU

Informații de identificare a cursului

Facultatea: *de Drept și Științe Sociale*

Catedra: *Drept public*

Domeniul general de studiu: *040 Științe administrative*

Domeniul de formare profesională la ciclul II: *0400 Științe administrative*

Denumirea programului de master: *Managementul administrației publice*

Administrarea unității de curs: *Funcția publică: aspecte de drept comparat*

Codul unității de curs / modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			curs	seminarii	laborator	studiu individual		
S.01.O.106	5	150	24	16	-	110	examen	română

Anul de studiu și semestrul în care se studiază: anul 1, semestrul I

Statutul: disciplină obligatorie

Informații referitoare la cadrul didactic (cadrele didactice):

Titularul cursului – *Odinokaia Ina*, conferențiar universitar, doctor în drept la Catedra de drept privat.

1999-2003 - studii de licență - Universitatea de Stat „*Alecu Russo*” din Bălți, specialitatea: *Drept*, specializarea: *Drept internațional*.

2003-2004 - studii de master - Universitatea de Stat „*Alecu Russo*” din Bălți, specializarea *Drept privat*.

2004-2010 - studii de doctorat - Universitatea de Stat din Moldova, specializarea: *12.00.03 Drept privat*, cu specificarea: dreptul muncii, dreptul protecției sociale.

2014-2015 – calificare profesională suplimentară la studiile superioare (psihopedagogie) – Universitatea Pedagogică de Stat „*Ion Creangă*” din Chișinău.

Localizarea și informații de contact: biroul 547;

Contact: tel. 079288108.

Adresa e-mail: *inegura@gmail.com*.

Ora de consultații: vineri, ora 13¹⁰-14⁴⁰.

Integrarea cursului în programul de studii:

Amintindu-ne spusele doctinarului *Mihai Oroveanu* că „o administrație dotată cu mijloace materiale și financiare de mare valoare, dar încadrată cu funcționari nepregătiți profesional nu-și poate îndeplini sarcinile, irosind zadarnic resursele care i-au fost puse la dispoziție.”

În acest context, includerea în planul de învățământ a unității de curs *Funcția publică: aspecte de drept comparat* are menirea de a scoate în relief particularitățile evoluției carierei funcționarului public, condițiile de acces la funcția publică, dezvoltarea carierei funcționarului public etc. la nivel național și de a le contrapune cu bunele-practici aplicate în diferite state, precum și la nivelul instituțiilor Uniunii Europene.

Importanța studierii unității de curs rezultă și din perspectivele de reformare a administrației publice expuse în *Strategia privind reforma administrației publice pentru anii 2016-2020*, obiectivele de dezvoltare conturate în *Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”*: 8 soluții pentru creșterea economică și reducerea sărăciei, studiile de fezabilitate realizate de Cancelaria de Stat în care este expres stipulată necesitatea armonizării legislației în domeniu la standardele europene, masteranzii realizând în

cadrul cursului proiecte de cercetare comparativă a legislației naționale și a legislației altor state, în vederea conturării unor propuneri de îmbunătățire a cadrului normativ.

Pentru studierea unității de curs masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (serviciu public, autoritate publică, funcție publică, funcție de demnitate publică, funcționar public, persoană cu funcție de demnitate publică ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: știința administrației, drept administrativ, controlul actului administrativ, răspunderea juridică a funcționarului public, etica și deontologia profesională, dreptul instituțional al UE, dreptul material al UE etc.

COMPETENȚE PREALABILE

- utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul științelor administrative și juridice;
- aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului științelor administrative și juridice;
- calificarea corectă a situațiilor conform legislației naționale;
- cunoașterea organizării și funcționării organelor administrației publice locale și administrației publice locale;
- interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor dreptului administrativ cu instituțiile specifice altor ramuri de drept.

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

Competențe profesionale:

CP1. Analiza și sinteza informației privind fenomenul administrativ, utilizând materialul documentar și bibliografic, inclusiv cu utilizarea tehnologiilor informaționale.

CP2. Aplicarea integrată a cunoștințelor teoretice, a aparatului conceptual și metodologic pentru rezolvarea problemelor practice noi din domeniul administrației publice.

CP3. Selectarea metodelor eficiente de adoptare a deciziilor în soluționarea problemelor managementului serviciilor publice prin adaptarea activității decizionale la necesitățile pieții serviciilor publice și intereselor beneficiarilor acestora.

CP4. Elaborarea și implementarea metodologiei de organizare și planificare strategică a resurselor umane în vederea eficientizării funcționalității administrației publice.

CP5. Identificarea și aplicarea prevederilor normative privind sistemul administrativ, inclusiv elaborarea proiectelor de acte normative în scopul îmbunătățirii activității administrative.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT3. Proiectarea și aprecierea periodică a performanțelor profesionale.

FINALITĂȚILE CURSULUI:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului de *Funcția publică: aspecte de drept comparat* în cadrul altor unități de curs;
- să analizeze și interpreteze legislația și practica judiciară din domeniul al Republicii Moldova și a altor state;
- să evidențieze neconcordanțele între reglementările naționale și cele comunitare în domeniu și să formuleze propuneri de modificări legislative;
- să soluționeze spețe în domeniu, aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul;
- să dezvolte competențele obținute prin cursul de *Funcția publică: aspecte de drept comparat* în cadrul studiilor la ciclul III, studii superioare de doctorat.

CONȚINUTURI				
Nr. d/o	Tematica	Număr de ore		
		Curs	Seminare	Studiu individual
1.	<p>Aspecte comparative privind reglementarea statutului funcției publice.</p> <ol style="list-style-type: none"> Definiția și trăsăturile funcției publice în dreptul intern și dreptul altor state. Principiile aplicabile funcției publice. Delimitarea regimului statutar al funcționarului public de regimul personalului contractual și persoanelor cu funcție de demnitate publică. Clasificarea funcționarilor publici. Drepturile și obligațiile funcționarilor publici. Incompatibilitățile și restricțiile impuse funcționarilor publici. 	4	4	10
2.	<p>Încadrarea în serviciul public și raporturile de serviciu a funcționarilor publici: aspecte de drept comparat.</p> <ol style="list-style-type: none"> Condițiile de bază pentru a candida la o funcție publică. Modalitățile de ocupare a funcției publice vacante. Concursul pentru ocuparea funcției publice. Numirea în funcția publică. Perioada de probă a funcționarului public debutant. Jurământul funcționarului public. Gradele de calificare ale funcționarilor publici și conferirea lor. Suspendarea raporturilor de serviciu a funcționarilor publici. 	6	4	15
3.	<p>Evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici în diferite state.</p> <ol style="list-style-type: none"> Evaluarea performanțelor: definiție, scop, necesitate. Relația între performanța instituțională și cea individuală. Obiectul evaluării performanțelor individuale și calificativele de evaluare a performanțelor individuale. Factorii implicați în procesul de evaluare a performanțelor individuale a funcționarului public. Obiectivele individuale de activitate și indicatorii de performanță a funcționarului public. Procesul de evaluare a performanțelor a funcționarilor publici de conducere de nivel superior, funcționarilor publici de conducere și a funcționarilor publici de execuție. Bune practici aplicate în evaluarea funcționarilor publici în diferite state. 	4	2	30
4.	<p>Dezvoltarea carierei funcționarului public și managementul de personal.</p> <ol style="list-style-type: none"> Definițiile, obiectivele, stadiile și teoriile aplicabile 	6	4	15

	<p>carierii funcționarului public.</p> <p>2. Planificarea și politicile de dezvoltare a carierii funcționarilor publici.</p> <p>3. Modalitățile de dezvoltare a carierii funcționarului public.</p> <p>4. Formarea profesională și problemele conexe ale dezvoltării carierii.</p> <p>5. Instruirea funcționarilor publici la locul de muncă și în afara locului de muncă.</p> <p>6. Motivarea nefinanciară a funcționarilor publici.</p> <p>7. Bunele practice aplicate în diferite state privind dezvoltarea carierii funcționarilor publici.</p>			
5.	<p>Aspecte de drept comparat privind răspunderea funcționarilor publici.</p> <p>1. Noțiuni generale privind responsabilitatea și răspunderea juridică a funcționarului public.</p> <p>2. Principiile care guvernează răspunderea funcționarilor publici.</p> <p>3. Codul de conduită a funcționarului public din Republica Moldova.</p> <p>4. Răspunderea disciplinară a funcționarului public.</p> <p>5. Răspunderea administrativ-patrimonială a funcționarului public.</p> <p>6. Răspunderea penală a funcționarului public.</p> <p>7. Răspunderea contravențională a funcționarului public.</p>	4	2	40
	Total	24	16	110

STRATEGII DIDACTICE UTILIZATE	
Strategii de predare – învățare	Strategii de evaluare
prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc	teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

ACTIVITĂȚI PENTRU STUDIU INDIVIDUAL			
Nr. d./o.	Conținutul lucrului individual	Modalitatea de realizare	Modul de evaluare
1.	Aplicarea tehnicii SWOT pentru delimitarea regimului statutar al funcționarului public de regimul personalului contractual și persoanelor cu funcție de demnitate publică.	Prezentare	Dezbateri publice
2.	Pregătirea documentarului pentru organizarea concursului pentru ocuparea funcției publice vacante în baza Regulamentului cu privire la ocuparea funcției publice vacante prin	Dosarul concursului	Analiza conținutului dosarului

	concurș, aprobat prin HG nr.2011 din 11.03.2009.		
3.	Elaborarea unui proiect de grup în baza temei generale: <i>Evaluarea performanțelor publice în diferite state</i>	Proiect de grup	Prezentarea proiectului. Dezbateri publice în grup.
4.	Tehnici de motivare nefinanciară aplicate în serviciul public în diferite state.	Studiu comparativ Soluționarea spețelor	Susținerea rezultatelor cercetării cu scoaterea în evidență a particularităților distinctive
5.	Reliefați laturile comune și delimitările dintre consilieri politici și funcționari publici în țările europene	Comunicare	Prezentarea comunicării. Dezbateri publice în grup
6.	Proiect de grup: <i>Regimul juridic al funcționarilor publici comunitari</i>	Proiect de grup	Prezentarea proiectului. Dezbateri publice în grup.

EVALUAREA UNITĂȚII DE CURS		
La stabilirea notei finale se iau în considerare	Ponderea în notare, exprimată în %	Formula pentru calculul notei finale
-răspunsurile la examen evaluare finală	50%	$N_f = N_c \times 0,5 + N_e \times 0,5$ unde: N_f -nota finală, N_c - nota reușitei curente, N_e - nota de la examen.
-testarea periodică prin lucrări de control/teste	20%	
-analiza legislației și rezolvarea spețelor	15%	
-activități gen teme/referate/eseuri/proiecte etc.	15%	
Examen: scris		

Model de itemi pentru testele de evaluare

1. Definiți noțiunile:

Funcție publică _____
_____
_____

Funcție de demnitate publică _____
_____
_____

2. Trasați corespondențe

Funcționari publici de execuție

Funcționari publici de conducere

Funcționari publici de conducere de nivel superior

Secretar general adjunct al Parlamentului
Controlor-revizor principal în autoritățile din subordinea organelor centrale de specialitate
Șef al secretariatului instanței judecătorești
Secretar general al Oficiului Avocatului Poporului
Grefier în cadrul instanței judecătorești
Șef al Aparatului Comisiei Electorale Centrale
Șef adjunct al aparatului Consiliului Superior al Procurorilor
Arhitect-șef în cadrul APL
Secretar al consiliului raional/ municipal

3. Enumerați incompatibilitățile și restricțiile impuse funcționarii publici

---

---

4. Completați spațiile libere.

Condițiile de bază pentru a candida la o funcție publică sunt:

- deține cetățenia _____;
- posedă limba _____ și limbile _____ vorbite în teritoriul respectiv în limitele stabilite de lege;
- este _____, din punct de vedere al stării sănătății, pentru exercitarea funcției publice, conform _____, dacă pentru funcția respectivă sunt stabilite cerințe speciale de sănătate;
- are _____ prevăzute pentru funcția publică respectivă;
- în ultimii _____ ani nu a fost _____ dintr-o funcție drept urmare _____ sau nu i-a _____ contractul individual de muncă pentru _____;
- are capacitate _____;
- nu a împlinit vârsta necesară obținerii dreptului la pensie pentru _____;
- nu are _____ pentru infracțiuni săvârșite cu _____;
- nu este _____ de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, ca pedeapsă _____, ca urmare a sentinței judecătorești definitive prin care s-a dispus această interdicție.

5. Alegeți varianta corectă.

Raporturile de serviciu se suspendă în următoarele circumstanțe ce nu depind de voința părților:

- boală sau traumă;
- carantină;
- încorporare în serviciul militar ori în serviciul civil (de alternativă);
- stabilire pe termen determinat a gradului de dizabilitate ca urmare a unui accident de muncă suferit în timpul exercițiului funcției publice, care nu-i permite funcționarului public exercițiul acesteia;
- încadrare într-o funcție de demnitate publică pentru perioada respectivă;
- alegere în cabinetul persoanei ce exercită funcție de demnitate publică;
- concediu de paternitate.

6. Identificați și marcați cu literele corespunzătoare gradele de calificare pentru fiecare categorie de funcționari publici:

Funcționari publici de conducere de nivel superior - A	Funcționari publici de conducere - B	Funcționari publici de execuție - C
__ consilier de stat de clasa I	__ consilier de clasa I	__ consilier de stat al RM de clasa I
__ consilier de clasa II	__ consilier de stat al RM de clasa II	__ consilier de clasa III
__ consilier de stat al RM de clasa III	__ consilier de stat de clasa III	__ consilier de stat de clasa II

7. Enumerați modurile de ocupare a funcție publice vacante sau vacante temporar:

---

8. Identificați cazurile care constituie abateri disciplinare a funcționarilor publici

- respectarea programului de muncă, inclusiv absența sau întârzierea motivată la serviciu ori plecarea înainte de termenul stabilit în program, admisă în mod repetat;
- intervențiile în favoarea soluționării unor cereri în afara cadrului legal;
- respectarea cerințelor privind păstrarea secretului de stat sau a confidențialității informațiilor de care funcționarul public ia cunoștință în exercițiul funcției;

- d. refuzul justificat de a îndeplini sarcinile și atribuțiile de serviciu, precum și dispozițiile conducătorului;
- e. neglijența și/sau tergiversarea, în mod repetat, a îndeplinirii sarcinilor;
- f. inacțiunile care aduc atingere prestigiului autorității publice în care activează;
- g. respectarea normelor de conduită a funcționarului public;
- h. desfășurarea în timpul programului de muncă a unor activități cu caracter politic;
- i. încălcarea regulilor de organizare și desfășurare a concursului, a regulilor de evaluare a performanțelor profesionale ale funcționarilor publici;
- j. respectarea regulilor și rigorilor procedurale cu privire la inițierea, desfășurarea și înregistrarea controlului de stat asupra activității de întreprinzător.

9. Examinați speța.

Funcționarul public de execuție activează de mult timp în cadrul autorității publice. La un moment dat, îi scade brusc eficacitatea/ productivitatea muncii.

- a. Care sunt posibilele cauze?
- b. Care sunt cele mai potrivite soluții?
- c. Propuneți tehnici de motivare a funcționarului public.

Subiectele pentru evaluarea finală pentru examenul la unitatea de curs

Funcția publică: aspecte de drept comparat

1. Definiția și trăsăturile funcției publice în dreptul intern și dreptul altor state.
2. Principiile aplicabile funcției publice.
3. Delimitarea regimului statutar al funcționarului public de regimul personalului contractual și persoanelor cu funcție de demnitate publică.
4. Clasificarea funcționarilor publici.
5. Drepturile și obligațiile funcționarilor publici.
6. Incompatibilitățile și restricțiile impuse funcționarilor publici.
7. Condițiile de bază pentru a candida la o funcție publică.
8. Modalitățile de ocupare a funcției publice vacante.
9. Concursul pentru ocuparea funcției publice.
10. Numirea în funcția publică.
11. Perioada de probă a funcționarului public debutant.
12. Jurământul funcționarului public.
13. Gradele de calificare ale funcționarilor publici și conferirea lor.
14. Suspendarea raporturilor de serviciu a funcționarilor publici.
15. Evaluarea performanțelor: definiție, scop, necesitate.
16. Relația între performanța instituțională și cea individuală.
17. Obiectul evaluării performanțelor individuale și calificativele de evaluare a performanțelor individuale.
18. Factorii implicați în procesul de evaluare a performanțelor individuale a funcționarului public.
19. Obiectivele individuale de activitate și indicatorii de performanță a funcționarului public.
20. Procesul de evaluare a performanțelor a funcționarilor publici de conducere de nivel superior, funcționarilor publici de conducere și a funcționarilor publici de execuție.
21. Bune practici aplicate în evaluarea funcționarilor publici în diferite state.
22. Definițiile, obiectivele, stadiile și teoriile aplicabile carierei funcționarului public.
23. Planificarea și politicile de dezvoltare a carierei funcționarilor publici.
24. Modalitățile de dezvoltare a carierei funcționarului public.
25. Formarea profesională și problemele conexe ale dezvoltării carierei.
26. Instruirea funcționarilor publici la locul de muncă și în afara locului de muncă.
27. Motivarea nefinanciară a funcționarilor publici.

28. Bunele practice aplicate în diferite state privind dezvoltarea carierei funcționarilor publici.
29. Noțiuni generale privind responsabilitatea și răspunderea juridică a funcționarului public.
30. Principiile care guvernează răspunderea funcționarilor publici.
31. Codul de conduită a funcționarului public din Republica Moldova.
32. Răspunderea disciplinară a funcționarului public.
33. Răspunderea administrativ-patrimonială a funcționarului public.
34. Răspunderea penală a funcționarului public.
35. Răspunderea contravențională a funcționarului public.

RESURSELE INFORMAȚIONALE ALE CURSULUI

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. (cu modificările ulterioare)
2. Codul administrativ al Republicii Moldova, nr.116 din 19.07.2018.
3. Codul contravențional al Republicii Moldova, nr. 218-XVI din 24.10.2008.
4. Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985-XV din 18.04.2002.
5. Codul muncii al Republicii Moldova, nr. 154 din 28.03.2003.
6. Codul civil al Republicii Moldova, nr. 1107 din 06.06.2002.
7. Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nr. 158 din 04.07.2008. (cu modificările ulterioare)
8. Legea - pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, nr. 155 din 21.07.2011. (cu modificările ulterioare)
9. Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, nr.199 din 16.07.2010. (cu modificările ulterioare)
10. Legea privind Codul de conduită a funcționarului public, nr.25 din 22.02.2008. (cu modificările ulterioare)
11. Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, nr. 288 din 16.12.2016.
12. Legea cu privire la declararea averii și interese personale, nr.133 din 17.06.2016.
13. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nr.201 din 11.03.2009.
14. Codul de etică și deontologie al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin prin Hotărârea Guvernului nr. 629 din 08.08.2017.
15. Alexandru I. Tratat de administrație publică. București: Universul juridic, 2008.
16. Beldeanu G.; Andreea L. Apariția conceptului de funcție publică și funcționar public în filosofia dreptului. În: Legea și viața, nr. 2, 2007, p.55-68.
17. Dabu V. Răspunderea juridică a funcționarilor publici. Colecția curs universitar. București: Global Lex, 2000.
18. Garștea V. Managementul funcției publice în unele state membre ale Uniunii Europene. În: Revista de filosofie, sociologie și științe politice, nr.3/2012, pp.181-195.
19. Garștea V. Politici și strategii privind managementul funcției publice și al funcționarului public: autoreferatul tezei de doctor în științe politice. Chișinău: S.n., 2013.
20. Ghid metodic de aplicare a codului de conduită a funcționarului public. Chișinău: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, 2013.
21. Ghid metodic privind aplicarea sancțiunilor disciplinare funcționarului public. Chișinău: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, 2014.
22. Ghidul OECD pentru rezolvarea conflictului de interese în administrația publică. [On-line] <https://www.oecd.org/countries/moldova/49106083.pdf>

23. Guțuleac V. Particularitățile răspunderii juridice a funcționarului public. În: *Legea și viața*, nr. 12, 2006, pp.12-17.
24. Guțuleac V., Mostovei T. Încălcarea normelor de conduită ca temei al răspunderii administrativ-disciplinare a funcționarului public. În: *Legea și Viața*, nr. 9, 2015, pp.23-29.
25. Iorgovan A. *Tratat de drept administrativ*, vol.I., ediția a IV-a. București: All BECK, 2005.
26. Lombard M., Dumont G., Sirinelli J. *Droit administratif*. Ed.11., Paris: Dalloz, 2017.
27. Orlov M. *Drept administrativ*, Chișinău, 2005.
28. Oroveanu M. *Tratat de drept administrativ*, ediția a II-a. București: Cerma, 1998.
29. Odinokaia I. Funcția publică – aspecte de drept comparat: note de curs, Bălți: S.n., 2020. // <http://cursuri.fd.md/course/view.php?id=64>
30. Platon M. *Funcționarul public: principii și norme comportamentale*. Chișinău: 1995.
31. Popov R. Funcționarul public (inclusiv funcționarul public cu statut special) în calitate de subiect al infracțiunilor prevăzute în cap. XV din partea specială a Codului Penal. În: *Revista Națională de Drept*, nr.1, 2013.
32. Ranta A.E. Aspecte de drept comparat referitoare la funcția publică și funcționarii publici. În: *Revista Transilvană de Științe Administrative*, nr.2 (26)/2010, pp.125-134.
33. Savenco I. Funcția publică comunitară – un posibil „model european”. În: *Administrația publică în statul de drept: Materiale ale sesiunii de comunicări științifice*. Chișinău: S.n, 2009, p.159-163.
34. Sîmboteanu A. *Teoria administrației publice*. Chișinău: XEP USM, 2008.
35. Suciuc-Mocanu A. Legătura faptei ilicite cu funcția încredințată funcționarului public în cadrul răspunderii patrimoniale a autorităților publice. În: *Acta Universitatis Lucian Blaga*. București: Universul Juridic, nr. 1, 2010.
36. Tatarov S. Aspecte comparative ale statutului de funcționar public și celui de ales local. În: *Administrarea Publică*, nr.2, 2011.
37. Tomuleț C. *Funcția publică: suport de curs*. Chișinău: Lexon-Prim, 2015.
38. Tomuleț C. *Ghid metodic la funcția publică*. Chișinău: Lexon-Prim, 2015.
39. Țiclea A. Competența soluționării litigiilor de muncă în cazul funcționarilor publici. În: *Revista română de Dreptul muncii*, nr.1, 2006.
40. Verdinaș V. *Drept administrativ*, ediția a VIII-a. București: Universul juridic, 2014.
41. Verdinaș V. Verdinaș V. *Legea nr.188/1999 privind statutul funcționarilor public cu modificările ulterioare, republicată, comentată*, ediția a III-a. București: Lumina Lex, 2004.
42. Verdinaș V., Călinoiu C. *Statutul funcționarului public european*, ediția a II-a. București: Universul juridic, 2007.
43. Кикоть В., Румянцев Н. *Административное право зарубежных стран*. Москва, ЮНИТИ-ДАНА, 2012.
44. Охотский Е. *Государственный служащий. Статус, профессия, призвание*. Москва: Экономика, 2011.